

WSP Norge

*Et bærekraftig Moskenes
med et hav av muligheter!*

25.10.2023

temasamling folkevalgte

Moskenes
kommune

Moskenes kommunestyre: «Sammensurium av taletrengte representanter»

fp Vest-Lofotkontoret: Willy Hauge

Møtekulturen i Moskenes kommunestyre ser ut til å bli verre og verre for hvert møte. Folk prater i munnen på hverandre. Det er replikker til replikkene og svar til svarene. I det hele er det et eneste sammensurium av taletrengte representanter. Man må heretter lære seg å be om ordet, vite hva et innlegg er og hvordan man skal opptre i kommunestyret. Derfor foreslår jeg nå innført bruk av talerstol i kommunestyret, sa kontorsjef Børre Hagen, da han tok opp dette spørsmålet på slutten av kommunestyremøtet forleden.

Børre Hagen

Kontorsjefen kritiserte sterkt den møtekultur representantene i kommunestyret har. For administrasjonen er dette en uholdbar situasjon, sa blant annet Hagen.

— Ved bruk av talerstol vil representantene være

det. Ordfører Hans Husby, støttet kontorsjefens forslag om bruk av talerstol, idet han betraktet talerstolen som et greit og fint redskap i alle fora. Imidlertid måtte også ordføreren tåle kritikk fra partifellen Helga Larsol. Hun mente at ordføreren som møteleder også hadde en del av feilen for at møtene ble slik de ble. Hun kunne ikke skjønne at ordføreren måtte kommentere et hvert innlegg og hver replikk til innleggene.

Debatten om møtekultur i Moskenes kommunestyre utviklet seg imidlertid til en helt ordinær sak. Det oppsto full forvirret diskusjon om hvem som hadde forlangt ordet, og i hvilken rekkefølge. Omsider mun-

Program for dagen

DAG 1: ONSDAG 25.OKTOBER			
0830		Velkommen <i>Presentasjon av alle deltakere</i> <i>Ny ordfører har ordet</i>	Ordfører
	0845	Formålet med de to dagene	Kommunedir / WSP
0900	0930	Din rolle som folkevalgt <i>Hvordan bli livet som folkevalgt, rolleforståelse, habilitet og hva som må gjøres mellom politiske møter</i>	WSP
0930	1000	Case – refleksjon <i>Refleksjon og diskusjon mellom politikere kollegaer på tema «din rolle som folkevalgt».</i>	Alle i grupper
1015	1100	Hvordan skal vi jobbe praktisk som politikere? Presentasjonsrunde	Ordfører
		Hvordan skal vi jobbe praktisk som politikere? <ul style="list-style-type: none"> <i>Hvordan bygge en god politisk kultur kollegialt samarbeid</i> <i>Alle må bidra til et godt debattklima</i> <i>Hvordan fremme en sak og forskjell på saker</i>	Adm
1100	1130	Case – refleksjon <i>Refleksjon og diskusjon mellom politikere kollegaer – hva skal kjennetegne oss</i>	Alle i grupper
1130	1230	Felles lunch	Alle
1230	1315	Hovedprosjekt Et bærekraftig Moskenes <i>Orientering om bakgrunn for prosjektet, status og prioriteringer på kort sikt</i> Robek <i>Hva betyr det å være en Robek kommune og krav til tiltaksplan (Handlingsrom 2026)</i>	WSP / adm
1330	1415	Et bærekraftig Moskenes med et hav av muligheter <i>Oppdatert kunnskap om Moskenes kommune sin Nå situasjon og fremtidsbilde</i>	WSP
1430	1530	Budsjett og økonomiplan med tiltaksplan 2024-2027 <i>Presentasjon og gjennomgang av prosessen så langt og veien videre frem til beslutning</i>	Adm
1545	1600	Oppsummering og avslutning dag 1	Ordfører
1600		Slutt	

Din rolle som folkevalgt

og-styring/folkevalgtprogrammet/tilbud-til-nye-folkevalgte/

Fagområder ▾ Statistikk og analyse ▾ Regioner ▾ Kommunespeilet Kale

KS mener Prosjekter og verktøy Hovedtariffavtalen Frem

krati og styring | KS Folkevalgtprogram | Tilbud til nye folkevalgte

Tilbud til nye folkevalgte

Vi tilbyr et kurs for deg som er folkevalgt i en kommune eller fylke for første gang. Kurset er en del av KS Folkevalgtprogram.

Foto: Fredrik Sæterstøl Mohn
Tara Kildehaug (23) er en av mange nye folkevalgte. Hun er valgt inn i fylkestinget i Vestland for Hayre.

Publisert: 13.09.2023

KS Ny som folkevalgt

Kurset er laget for deg som er valgt inn i et kommunestyre eller fylkesting for første gang. Andre folkevalgte, for eksempel til bydelsutvalg eller andre utvalg, kan også ha nytte av kurset.

Det er helt gratis, krever ingen påmelding og er åpent for alle. Kurset er digitalt og du kan finne det her på KS Læring.

[Kurset "Ny i kommunestyret" på KS Læring](#)

Består av seks moduler

Kurset består av seks moduler med disse temaene:

- Hva skjer på kommunestyremøtet og hvordan kan du forberede deg?
- Hvordan blir livet som folkevalgt, rolleforståelse, habilitet og hva som må gjøres mellom politiske møter
- Kommune, fylke og stat – hvem gjør hva og hvilken betydning har styringsmodellen for det politiske arbeidet?
- Politikk og administrasjon, delegering og politisk organisering
- Arbeid med planer. Kort om plansystemet og kommuneplan – og hva er innbyggermedvirkning.
- Kommuneøkonomi. Her får du oversikt over budsjettprosess og begreper du bør kjenne til.

Motivasjon og trygghet i rollen

Hensikten med kurset er å gi nye folkevalgte kunnskap som gir motivasjon og trygghet i rollen. Et levende lokaldemokrati er avhengig av motiverte og trygge folkevalgte.

Modulene er frittstående og du tar dem i den rekkefølge du selv ønsker. Hver modul tar omtrent 30 minutter å gjennomføre.

Det faglige innholdet er basert på KS Folkevalgtprogram og formidles gjennom tekst, film, lydfiler og refleksjonsoppgaver.

Din rolle som folkevalgt – er du klar?

Er du klar for din nye rolle som folkevalgt?

I løpet av valgkampen har du kanskje stått på stand, delt ut partiprogram og snakket med innbyggerne, og snakket om dine hjertesaker.

For mange er det en overgang fra å være **engasjert innbygger** til å bli folkevalgt i kommunestyret. I denne modulen kan du få en rask oversikt over temaer som er viktig for deg i din **nye hverdag** som folkevalgt.

I videoen under møter du Sara Sekkingstad. Hun har vært ordfører i Alver kommune fra 2019 og hadde to perioder i kommunestyret før det. Sara kan si litt om **hva som venter deg** og gir noen råd på veien. Hva mener hun er viktig for å holde på engasjementet?

Din rolle som folkevalgt – de forskjellige rollene

Hva er de folkevalgtes roller?

Som folkevalgt har du fire roller du må håndtere. Les mer om rollene nedenfor:

Ombudsrollen

Ombudsrollen handler om å representere innbyggerne i kommunen. Som folkevalgt forventes det at du lytter til innbyggernes synspunkter, og du kan tale enkeltindividers eller enkeltgruppers sak. Å være ombud betyr å bidra til at innbyggernes stemmer, meninger og perspektiver blir hørt.

Lederrollen

Når du er folkevalgt, har du også en lederrolle. Det er opp til deg hvordan du vil fylle denne rollen. Å lede betyr å gå foran. Det handler om å ha ambisjoner og målsettinger på vegne av kommunen. Lederrollen innebærer å sette de sakene du er opptatt av på dagsorden, og skape oppslutning blant innbyggerne om de vedtakene som er fattet. Lederrollen handler også om å ta ansvar for helheten.

Styringsrollen

En viktig oppgave som folkevalgt er å fatte vedtak. Deretter skal de som fattet vedtaket, følge opp og kontrollere hvordan vedtakene settes ut i livet. Det kan for eksempel gjelde vedtak om retningslinjer for tildeling av hjemmehjelp og satser i barnehagen, eller vedtak av kommuneplaner, reguleringsplaner og budsjetter. Vedtakene gjelder for alle som er berørt, som er i samme situasjon.

Arbeidsgiverrollen

Folkevalgte i kommunestyre og fylkesting har det overordnede arbeidsgiveransvaret for alle de ansatte i kommunen og fylkeskommunen. Det daglige arbeidsgiveransvaret ligger til kommunedirektøren. Arbeidsgiveransvaret for kommunedirektøren ligger til kommunestyret eller fylkestinget.

Nedenfor kan du se en video som forklarer nærmere hva rollen som arbeidsgiver er og du får noen gode råd om hvordan den kan håndteres.

Din rolle som folkevalgt – politisk kultur

Hva skaper en god politisk kultur og hvordan kan jeg bidra?

Hva er politisk kultur?

Ingen kommuner eller fylkeskommuner er helt like. Selv om lokale politiske prosesser blir regulert av lover, er mye opp til kommunen/fylkeskommunen selv. Alle kommuner/fylkeskommuner har sin særegne politiske kultur, som ofte har blitt til over tid, både bevisst og ubevisst. Men det viktigste er at dere som folkevalgte kan påvirke denne kulturen.

Politisk kultur består av **tradisjoner, verdier, normer** som påvirker hvordan kommunestyret/fylkestinget håndterer og gjennomfører en politisk beslutningsprosess. Noe er vedtatt i reglementer, men kultur kan også handle om uskrevne regler. Har du noen gang tenkt over hvorfor dere sitter som dere gjør i kommunestyresalen? Eller hvordan dere håndterer spørsmål om inhabilitet? Eller hvordan behandlingen av de ulike sakene er lagt opp? Kjennetegnes kommunestyremøtene av mange korte gruppemøter underveis? Dette er bare noen eksempler på politisk kultur.

Svaret på hva som er en god politisk kultur vil variere. Kultur oppfattes ulikt, men det viktigste er å skape en politisk kultur der alle folkevalgte kan følge seg trygge og motiverte for politisk arbeid.

Hvordan påvirke?

Lese politisk reglement

Regler om saksbehandling

Delegering og innstilling

Hets og hatefulle ytringer

Klimaet i kommunestyret eller fylkestinget påvirkes også av det som skjer og blir sagt utenfor de formelle møtene. Sosiale medier er en viktig arena å ha kontakt med innbyggerne på, men det er også en arena hvor mange folkevalgte opplever å bli utsatt for hets og hatefulle ytringer. 4 av 10 lokale folkevalgte oppgir at de har opplevd sjikane, hatefulle ytringer og/eller trusler. Dette svekker den åpne offentlige debatten og er en trussel mot demokratiet.

WSP Norge

*Et bærekraftig
Moskenes med et hav
av muligheter!*

25.10.2023

temasamling folkevalgte

Moskenes
kommune

Moskenes kommunestyre: «Sammensurium av taletrengte representanter»

Øp Vest-Lofotkontoret: Willy Hauge

Møtekulturen i Moskenes kommunestyre ser ut til å bli verre og verre for hvert møte. Folk prater i munnen på hverandre. Det er replikker til replikkene og svar til svarene. I det hele er det et eneste sammensurium av taletrengte representanter. Man må heretter lære seg å be om ordet, vite hva et innlegg er og hvordan man skal opptre i kommunestyret. Derfor foreslår jeg nå innført bruk av talerstol i kommunestyret, sa kontorsjef Børre Hagen, da han tok opp dette spørsmålet på slutten av kommunestyremøtet forleden.

Børre Hagen

Kontorsjefen kritiserte sterkt den møtekultur representantene i kommunestyret har. For administrasjonen er dette en uholdbar situasjon, sa blant annet Hagen.

— Ved bruk av talerstol vil representantene være

det. Ordfører Hans Husby, støttet kontorsjefens forslag om bruk av talerstol, idet han betraktet talerstolen som et greit og fint redskap i alle fora. Imidlertid måtte også ordføreren tåle kritikk fra partifellen Helga Larsol. Hun mente at ordføreren som møteleder også hadde en del av feilen for at møtene ble slik de ble. Hun kunne ikke skjønne at ordføreren måtte kommentere et hvert innlegg og hver replikk til innleggene.

Debatten om møtekultur i Moskenes kommunestyre utviklet seg imidlertid til en helt ordinær sak. Det oppsto full forvirret diskusjon om hvem som hadde forlangt ordet, og i hvilken rekkefølge. Omslender mun-

Program for dagen

DAG 1: ONSDAG 25.OKTOBER			
0830		Velkommen <i>Presentasjon av alle deltakere</i> <i>Ny ordfører har ordet</i>	Ordfører
	0845	Formålet med de to dagene	Kommunedir / WSP
0900	0930	Din rolle som folkevalgt <i>Hvordan bli livet som folkevalgt, rolleforståelse, habilitet og hva som må gjøres mellom politiske møter</i>	WSP
0930	1000	Case – refleksjon <i>Refleksjon og diskusjon mellom politikere kollegaer på tema «din rolle som folkevalgt».</i>	Alle i grupper
1015	1100	Hvordan skal vi jobbe praktisk som politikere? Presentasjonsrunde	Ordfører
		Hvordan skal vi jobbe praktisk som politikere? <ul style="list-style-type: none"> <i>Hvordan bygge en god politisk kultur kollegialt samarbeid</i> <i>Alle må bidra til et godt debattklima</i> <i>Hvordan fremme en sak og forskjell på saker</i>	Adm
1100	1130	Case – refleksjon <i>Refleksjon og diskusjon mellom politikere kollegaer – hva skal kjennetegne oss</i>	Alle i grupper
1130	1230	Felles lunch	Alle
1230	1315	Hovedprosjekt Et bærekraftig Moskenes <i>Orientering om bakgrunn for prosjektet, status og prioriteringer på kort sikt</i> Robek <i>Hva betyr det å være en Robek kommune og krav til tiltaksplan (Handlingsrom 2026)</i>	WSP / adm
1330	1415	Et bærekraftig Moskenes med et hav av muligheter <i>Oppdatert kunnskap om Moskenes kommune sin Nå situasjon og fremtidsbilde</i>	WSP
1430	1530	Budsjett og økonomiplan med tiltaksplan 2024-2027 <i>Presentasjon og gjennomgang av prosessen så langt og veien videre frem til beslutning</i>	Adm
1545	1600	Oppsummering og avslutning dag 1	Ordfører
1600		Slutt	

Kommuner som er oppført i registeret

Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Dato: 28.08.2023

[Read in English](#)

Kommunene i listen nedenfor er registrert i ROBEK med hjemmel i kommuneloven [§ 28-1 første ledd](#). Kolonnen til høyre viser hvilken bokstav i § 28-1 første ledd som er grunnlaget for registreringen.

En kommune som er registrert i ROBEK vil først bli meldt ut av registeret når det følger av [kommuneloven § 28-5](#).

Inn- og utregistrering av kommuner i ROBEK skjer i hovedregel to ganger i året.

Registeret er sist oppdatert **28.08.2023**.

Siste endringer:

Inn:

28.08.2023 Høyanger
10.03.2023 Stranda
01.02.2023 Tjeldsund

Ut:

07.08.2023 Træna
29.06.2023 Kåfjord
21.06.2023 Froland

Endringer:

07.08.2023 Lavangen
07.06.2023 Gamvik
31.03.2023 Fauske

Robek

Kommunene og fylkeskommunene som er i ROBEK skal fastsette en **tiltaksplan** som sikrer at økonomien bringes i balanse.

Departementet skal **kontrollere lovligheten** av årsbudsjettet til en kommune eller fylkeskommune som er i ROBEK. Dersom årsbudsjettet ikke oppfyller kommunelovens krav til årsbudsjettet og oppheves av departementet, må kommunen eller fylkeskommunen **utarbeide et nytt** årsbudsjett.

Departementet skal **godkjenne vedtak om å ta opp lån** og vedtak om å inngå **leie av varige driftsmidler** hvor leieavtalen kan medføre utgifter utover de fire neste budsjettårene ("langsiktige leieavtaler").

Slike vedtak er ikke gyldig før de er godkjent av departementet, og uten godkjenning **har ikke kommunen** eller fylkeskommunen **rettslig grunnlag for å inngå en låneavtale eller en langsiktig leieavtale.**

Departementet **godkjenner vedtak om å ta opp lån ved å fastsette en øvre ramme** for låneopptak for budsjettåret. Departementet kan fastsette vilkår for bruken av lånerammen hvis det er nødvendig av hensyn til kommunens eller fylkeskommunens økonomi.

Departementets myndighet til å foreta budsjettkontroll og godkjenning av lån og leieavtaler overfor *kommunene* i ROBEK er

Robek

Kommunene og fylkeskommunene som oppfyller vilkårene for å bli registrert i ROBOK, skal **før de inngår avtaler**, orientere avtaleparten om at vedtak om lån og langsiktige leieavtaler krever godkjenning.

Kommunene og fylkeskommunene skal før de inngår avtaler om lån, også **dokumentere overfor långiver** at avtalen er innenfor den godkjente lånerammen og i tråd med vilkårene som departementet eventuelt har fastsatt for bruken av lånerammen.

En avtale om lån er **ikke gyldig hvis långiveren forsto eller burde ha** forstått at låneopptaket går ut over den godkjente lånerammen eller er i strid med eventuelle vilkår for bruk av lånerammen. En langsiktig leieavtale er ikke gyldig før vedtaket om å inngå avtalen er godkjent.

Opplysningene i ROBOK-registeret anses for å være kjent for kommunens eller fylkeskommunens långivere/medkontrahenter. Disse kan legge til grunn at registeret har positiv og negativ troverdighet. Det vil si at kommunens eller fylkeskommunens avtaleparter kan legge til grunn at kommuner og fylkeskommuner som er registrert i registeret, er underlagt godkjenning når det gjelder låneopptak og inngåelse av langsiktige leieavtaler. Og at kommunens eller fylkeskommunens avtaleparter kan legge til grunn at kommuner og fylkeskommuner som ikke er registrert i registeret, ikke er underlagt godkjenning.

Prosjektet Et bærekraftig Moskenes (2023 – 2025)

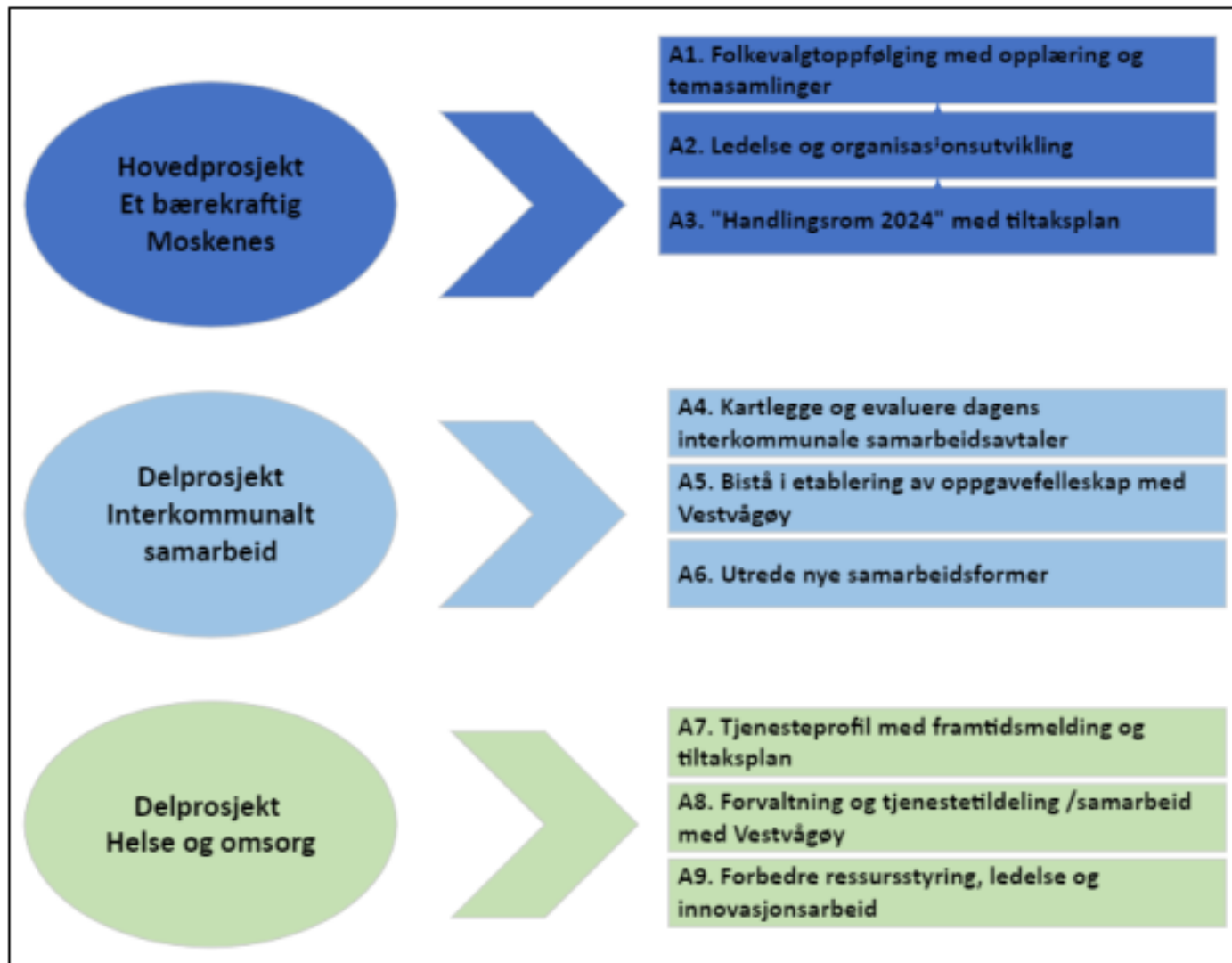
2.3 Mål for prosjektet «Et bærekraftig Moskenes»

Formålet med prosjektet er å løfte kommunen ut av den vanskelige situasjonen og etablere ett grunnleggende nivå for videre utvikling. Prosjektet skal bidra til at kommunen skal levere tjenester til innbyggerne innenfor rammen av god forvaltningsskikk, god forvaltningspraksis og en sunn og bærekraftig økonomi.

2.3.1 Resultatmål/gevinster

Resultatmålene i prosjektet skal bestå av tidsangivelse for ferdigstillelse, prosjektets total kostnad og definert kvalitet eller omfang. Gevinstene er de forventede resultater når prosjektet er ferdig

- Prosjektet skal være ferdigstilt innen 31.12.2025, innenfor en ramme på 8 millioner kr.
- Etter endt prosjekt i fase 1 skal Moskenes kommune levere tjenester til innbyggerne innenfor rammen av god forvaltningsskikk.
- Kommunen skal ha organisasjonspraksis – målt gjennom Kommunekompasset, eller tilsvarende, over gjennomsnittet av norske kommuner.
- Kommuneøkonomien skal være under kontroll, og det skal være gjennomført endringer og driftstilpasninger slik at kommunen til enhver tid har en sunn og bærekraftig økonomi.

Det er til sammen ni arbeidspakker i prosjektet. Tre under hovedprosjektet og tre under hvert av delprosjektene. Gjennomføring av arbeidspakkene vil overlape og inngå i arbeid på tvers mellom hovedprosjekt og delprosjektene. I